

Warszawa, dnia 9 marca 2023 r.

**Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych i
Administracji
ul. Stefana Batorego 5
02 - 591 Warszawa**

PETYCJA

o zmianę zapisów ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023

Na podstawie art. 63 *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej* oraz art. 2 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o petycjach* (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), działając w interesie własnym oraz publicznym, ja pełnoletni i posiadający pełną zdolność do czynności prawnych obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, wnoszę o:

1. Podjęcie inicjatywy ustawodawczej zmierzającej do:
zmiany ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. *o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2666) w części dotyczącej art. 41, który dotyczy zasad ustalania uposażeń żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej.

w taki sposób, aby:

- 1) kwoty bazowe ustalone w ustawie budżetowej na rok 2023 dla żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej stosować do obliczenia ich uposażeń w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r., do dnia 31 grudnia 2023 r.;

- 2) do podwyższenia uposażeń żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, którzy w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r., do dnia 28 lutego 2023 r. przeszli na zaopatrzenie emerytalne, stosować przepis art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. *o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1533, 2666).
2. Rozpoczęcie ścieżki legislacyjnej, zgodnie z ustalonymi procedurami, mającej na celu uchwalenie w/w zmian oraz ich popieranie przed Parlamentem Rzeczypospolitej Polskiej.

UZASADNIENIE

Wszystkie podmioty prawa charakteryzujące się w równym stopniu daną cechą istotną powinny być traktowane równo, a więc według jednakowej miary, bez zróżnicowań zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących.

Tymczasem w treści ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. *o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023*, znalazły się zapisy dyskryminujące osoby, które w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r., do dnia 28 lutego 2023 r., przeszły na zaopatrzenie emerytalne.

Zgodnie z art. 41 ust. 1 i 2 w/w aktu prawnego, w zakresie uposażeń zostały wyłączone określone grupy zawodowe (tj. żołnierze zawodowi i funkcjonariusze), którym określono waloryzację płac zgodnie z kwotą bazową w wysokości 1740,64 zł, wskazaną w ustawie budżetowej na rok 2023 w okresie od dnia 1 marca 2023 r., do dnia 31 grudnia 2023 r., pozostawiając uposażenia w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r., do dnia 28 lutego 2023 r. na dotychczasowym poziomie, tj. z kwotą bazową wskazaną w ustawie budżetowej na rok 2022 wynoszącą 1614,69 zł. Rekompensatą za zaniżone uposażenie w okresie 1.01.2023 r. – 28.02.2023 r., ma być mechanizm określony w art. 41 ust. 3 ustawy o budżecie. Zgodnie z tym przepisem uposażenie żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy wypłacane w okresie od dnia 1 marca 2023 r., do dnia 31 grudnia 2023 r., będzie podlegało każdorazowemu zwiększeniu o 1/5 kwoty różnicy pomiędzy uposażeniem w dotychczasowej oraz w nowej wysokości.

Innymi słowy art. 41 ust. 3 ustawy o budżecie pozwala na proporcjonalne doliczenie funkcjonariuszom i żołnierzom pozostającym w służbie po dniu 1 marca 2023 r. części waloryzacji (1/5 różnicy za okres 1.01-28.02.2023 r.). Niestety żołnierzom zawodowym i funkcjonariuszom, którzy odeszli na emeryturę w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 28 lutego 2023 r., brak waloryzacji uposażenia nie został w żaden sposób zrekompensowany, pomimo, iż realizowali w tym okresie powierzone im zadania służbowe.

Przesunięcie podwyżki kwoty bazowej z 1.01.2023 r., na 1.03.2023 r. skutkowało pozbawieniem podwyżki inflacyjnej w styczniu i lutym żołnierzy oraz funkcjonariuszy służb mundurowych, zmniejszeniem świadczeń i zmniejszeniem podstawy wypracowanych przez nich emerytur oraz zmniejszeniem wysokości odpraw odchodzącym na zaopatrzenie emerytalne.

Zauważyć tu należy rażąco nierówność i dyskryminację tej grupy obywateli wobec prawa. Takie przepisy naruszają treść art. 2 *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*. Budzi to też wątpliwości z punktu widzenia zasady sprawiedliwości społecznej.

W uzasadnieniu do projektu ustawy okołobudżetowej wskazano, że regulacja wprowadza mechanizm zachęcający do pozostawania w służbie czynnej żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy i funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej. Tym samym zaproponowano, aby w roku 2023 wzrost uposażeń obejmował wyłącznie żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy pozostających w służbie na dzień 1 marca 2023 r. Pragnę jednak zwrócić uwagę, że poza zwolnieniem na własną prośbę w związku z nabyciem prawa do zaopatrzenia emerytalnego, pozostaje szereg innych przyczyn rozwiązania stosunku służbowego, jak np. w przypadku wydania orzeczenia trwałej niezdolności do służby przez komisję lekarską, likwidacji jednostki lub jej reorganizacji połączonej ze zmniejszeniem obsady etatowej, jeżeli przeniesienie do innej jednostki lub na niższe stanowisko służbowe nie jest możliwe, czy też generalnie zwolnienia na własną prośbę (złożone z 3 albo 6 miesięcznym wyprzedzeniem). Przy czym ostatnia kategoria osób, tj. osoby składające prośbę o zwolnienie ze służby z kilkumiesięcznym wyprzedzeniem, nie mogła mieć ze względu na datę ogłoszenia ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. (dnia 19 grudnia 2022 r.), precyzyjnej wiedzy o tym, jakie skutki dotyczące wysokości uposażenia oraz przyszłego świadczenia emerytalnego, pociągnie za sobą ta decyzja.

Z uwagi na powyższe, wnioskuję o dokonanie zmian zapisów ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o *szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023*, w myśl których kwoty bazowe ustalone w ustawie budżetowej na rok 2023 dla żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, stosowane będą do obliczenia ich uposażeń w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r., do dnia 31 grudnia 2023 r, ponadto wnioskuję, aby do podwyższenia uposażeń żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, którzy w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r., do dnia 28 lutego 2023 r. przeszli na zaopatrzenie emerytalne, przywrócić stosowanie przepisu art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o *kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw*, z treści którego jednoznacznie wynika, iż podwyższenie wynagrodzeń dla pracowników państwowej sfery budżetowej następuje w ciągu 3 miesięcy po ogłoszeniu ustawy budżetowej, z wyrównaniem od dnia 1 stycznia danego roku.

Przepis taki wydaje się niezbędny w celu zagwarantowania równości wobec prawa wszystkich żołnierzy i funkcjonariuszy, którzy pełnili służbę w takich samych uwarunkowaniach prawnych i faktycznych.

Podzielenie środowiska służb mundurowych na dwie grupy (zależnie od okresu zwolnienia) narusza zasadę równego traktowania, określonej w treści art. 32 *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*, która nakazuje jednakowe traktowanie podmiotów prawa w obrębie określonej grupy. W ramach takiej grupy wszystkie podmioty posiadające daną cechą istotną powinny być traktowane według jednakowej miary, bez dyskryminowania i faworyzowania. Uprzywilejowanie w postaci prawa do uzyskania waloryzacji uposażenia przez funkcjonariuszy i żołnierzy, którzy zostali w służbie po dniu 28 lutego 2023 r., dyskryminuje osoby, które podjęły decyzję o przejściu na zaopatrzenie emerytalne.

Państwo ma obowiązek działać sprawiedliwie, gdyż mieni się być państwem sprawiedliwości społecznej. Gdy jednak w grę wchodzi odpowiedzialność samego Państwa, wówczas należy kierować się dobrem obywateli. Oznacza to, iż należy interpretować prawo na korzyść obywateli¹. Właśnie takiej interpretacji prawa się domagam. Nie może być tak, że jeden żołnierz, czy funkcjonariusz tego samego państwa nabywa prawa do waloryzacji uposażenia, a drugi ich nie nabywa. Ochroną konstytucyjną obejmuje się ekspektatywy maksymalnie ukształtowane. Ustawa, która zezwala na selektywny wybór praw jest niezgodna z Konstytucją RP. Zasada ochrony praw nabytych, choć niewysłowiona wprost w Konstytucji, ma charakter normatywny i ukształtowany. Winna mieć zastosowanie do sytuacji skonkretyzowanych, takich jak prawa podmiotowe, a takim prawem jest prawo do waloryzacji uposażenia.

Skoro art. 67 Konstytucji RP gwarantuje każdemu obywatelowi prawo do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego, to nie można go w żaden sposób „karać” za to, że ma zamiar skorzystać z przysługującego mu uprawnienia, bowiem przepisy ustawy zasadniczej stanowią wzorzec oceny konstytucyjności przepisów dotyczących tych zagadnień. Regulacje ustawowe powinny być zawsze oceniane przez konstytucyjny pryzmat prawa do zabezpieczenia społecznego oraz ogólne zasady konstytucyjne, takie jak zasada równości, sprawiedliwości poręcznej czy demokratycznego państwa prawnego².

Widzimy tu rażącą nierówność i dyskryminację tej grupy obywateli wobec prawa. Jak to się ma do art. 32 Konstytucji RP, z którego wynika, że: *„Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny.* Jaka to przyczyna uzasadnia dyskryminację osób, które zdecydowały się przejść na wysłużone zaopatrzenie emerytalne?

Uważam, że państwo polskie ma zobowiązania wobec tych, którzy mu wiernie służyli chroniąc ustanowiony Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej porządek prawny, broniąc jego niepodległości i granic oraz strzegąc bezpieczeństwa jego obywateli, niejednokrotnie z narażeniem życia. Środowisko emerytów mundurowych jest rozgoryczone faktem, iż za długoletnią służbę zostało skrzywdzone poprzez odebranie mu prawa do waloryzacji uposażenia, w momencie, gdy jeszcze jako czynni żołnierze i funkcjonariusze pozostawali w służbie.

W przypadku nieuwzględnienia petycji, jako emeryci mundurowi będziemy zmuszeni stosować inne środki prawne mające na celu doprowadzenia do legislacyjnego porządku prawnego.

Liczę jednak, że nie będziemy musieli uciekać się do różnych form nacisku. Dlatego zwracam się bezpośrednio z prośbą o opracowanie projektu ustawy, która zlikwiduje tą bezprawną i wręcz patologiczną sytuację.

Pomimo, że treść przedmiotowej petycji dotyczy także sytuacji osoby ją wnoszącej, to co do zasady odnosi się ona także do szerszego grona byłych i obecnych żołnierzy

¹ Paweł Granecki, Głosa do wyroku SN z dnia 15 maja 2000 r., II CKN 293/2000. Teza nr 10, Palestra, 2001.11-12. 225, Lex 31417/10.

² Marek Zubik, *Rzecznik Praw Obywatelskich w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawach z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego*. Teza nr 1, PiZS z 2008 r., nr 11/2.

zawodowych, funkcjonariuszy i funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, w związku z czym należy ją uznać za wnoszoną w interesie publicznym.

Mając powyższe na uwadze wnoszę, jak w sentencji.

Na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o petycjach*, wyrażam zgodę na upublicznienie moich danych osobowych, ale przy zanonimizowaniu nazwy ulicy i numeru adresowego mojego miejsca zamieszkania oraz mojego adresu elektronicznego (e-mail). Informuję również, że *ustawa o petycjach* przewiduje publikację treści niniejszej petycji na stronach internetowych organu, do którego wpłynęła (art. 8 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o petycjach*).